

Problema 4. Fiecare latură a unui triunghi echilateral este împărțită în n segmente egale și prin capetele acestor segmente se duc paralele la laturile triunghiului. Suprafața triunghiului este împărțită de aceste drepte în n^2 triunghiuri echilaterale mici, congruente între ele.

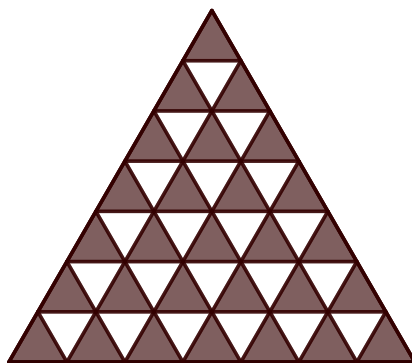
Spunem despre o succesiune de asemenea triunghiuri mici că formează un *lanț* dacă niciun triunghi nu apare mai mult de o dată și fiecare triunghi din succesiune, începând cu cel de-al doilea, are o latură în comun cu triunghiul precedent.

Care este numărul maxim de triunghiuri pe care îl poate avea un lanț?

Mihail Serov, Olimpiada Colorado

Soluție:

Observăm că toate triunghiurile echilaterale mici care se formează au o latură orizontală. Aceste triunghiulețe sunt de două tipuri: unele care au un al treilea vârf deasupra laturii orizontale și altele care au al treilea vârf sub latura orizontală. Pentru o mai bună vizualizare, în exemplul de mai jos (pentru $n = 7$) am făcut negre triunghiurile din primul tip, iar triunghiurile de al doilea tip le-am lăsat albe.

De asemenea, dreptele orizontale trasate împart triunghiul echilateral în n fâșii. Cea mai de sus este formată dintr-un triunghi mic, a doua din 3 triunghiuri mici, următoarea din 5, ș.a.m.d, ultima fâșie fiind formată din $2n - 1$ triunghiuri mici. În fiecare fâșie, triunghiurile mici cu vârful în sus vor alterna cu cele având vârful în jos, primul și ultimul triunghi din fiecare fâșie având vârful în sus.

Așadar, vom avea $1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$ triunghiuri mici cu vârful în

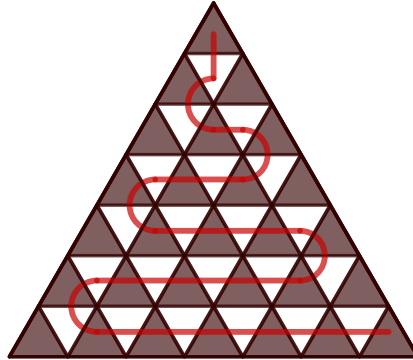
sus și $0 + 1 + 2 + \dots + (n-1) = \frac{(n-1)n}{2}$ triunghiuri mici cu vârful în jos. Două

triunghiuri care au o latură comună vor fi unul cu vârful în sus și unul cu vârful în jos, deci orice lanț va consta dintr-o succesiune de triunghiuri mici, succesiune în care triunghiurile cu vârful în sus vor alterna cu cele având vârful în jos. Având

numai $\frac{(n-1)n}{2}$ triunghiulețe cu vârful în jos, cel mai lung lanț va putea avea cel

mult $2 \cdot \frac{(n-1)n}{2} + 1 = n^2 - n + 1$ triunghiuri mici.

Pe de altă parte, un lanț de lungime $n^2 - n + 1$ chiar se poate construi. Se pleacă din vârful de sus. Se coboară în triunghiulețul mijlociu al celei de-a doua fâșii. Se merge până în capăt și se coboară în al doilea (sau penultimul, depinde de unde numărăm) triunghi de pe fâșia următoare. Se merge la celălalt capăt și se coboară în penultimul (sau al doilea) triunghiuleț al fâșiei următoare. Exemplul descris mai sus, ilustrat în cazul $n = 7$:

Acest lanț ratează câte un triunghi din fiecare fâșie cu excepția primeia, adică ratează $n - 1$ triunghiuri mici din cele n^2 . Așadar, acest lanț conține $n^2 - n + 1$ triunghiuri mici, prin urmare lanțul cel mai lung are $n^2 - n + 1$ triunghiuri mici.